

ELİF ŞAFAK

Sakız Sardunya

Sakız Sardunya

Yazan: Elif Şafak

© 2014 Doğan ve Egmont Yayıncılık ve Yapımcılık Tic. A.Ş.

Tüm hakları saklıdır.

Adres: 19 Mayıs Cad. Golden Plaza No: 1 Kat: 10 Şişli 34360 İstanbul

Tel: (0212) 373 77 00

www.de.com.tr

1. Baskı: İstanbul, 2014

ISBN: 978-605-09-2291-2

Sertifika no: 11940

Kapak resmi ve iç resimler: Zafer Okur

Yayına hazırlayan: Sinem Çelebioğlu

Kapak ve iç tasarımı: Havva Alp

Basım yeri: Yıkılmazlar Basın Yayın Prom. ve Kağıt San. Tic. Ltd. Şti.

Adres: Evren Mah. Gülbahar Cad. No: 62/C Güneşli-Bağcılar/İstanbul

Tel: (0212) 515 49 47

Sertifika no: 11965

ELİF ŞAFAK
Sakız Sardunya

Resimleyen: Zafer Okur

Doğan Egmont

Okumak gelecektir.

www.de.com.tr

İsmi Sevmeyen Kız

Büyük bir şehirde, geniş bir sokakta, masmavi bir apartmanın üçüncü katında bir kız çocuğu yaşardı. Boyu ne uzun, ne kısaydı. Saçları yaz mevsiminde sarıya, sonbaharda kızıla çalan kumraldı. Belki biraz zayıftı ama sıska da sayılmazdı. Yüzü yuvarlak, gözleri elaydı. Kitap okumaya, müzik dinlemeye, film seyretmeye, resim yapmaya, top oynamaya, ip atlamaya ve çikolatalı kurabiye pişirmeye bayılırdı. Kendi başına oynamayı en çok

sevdiği oyun, gökyüzündeki bulutlarda tanıdık şekiller aramaktı. Bazen bir bulut kocaman bir salyangoza benzerdi, bazen de zürafaya. Bazen hamburgere benzerdi, bazen de külahta eriyen dondurmaya.

En sevdiği hayvanlar şunlardı: kediler, köpekler, keçiler, atlar ve çizgili sincaplar. Gerçi henüz hayatında çizgili bir sincap ile karşılaşmış değildi ama olsun, seviyordu onları. Odasının duvarlarında pek çok çizgili sincap fotoğrafı vardı.

Küçüklüğünden beri hep bir kedisi olsun istemişti. Ya da bir köpeği. Ya da bir keçisi. Ya da bir atı. Ama annesi Hayal Hanım her seferinde “Asla olmaz!” demişti. “Kedinin tüyleri dökülür, alerji olurum. Köpek havlar, keçi meler, komşular rahatsız olur. Atı da koyacak yerimiz yok evladım.”

“Ama annecim, ben bir hayvan beslemek istiyorum!”

“Hayvanat bahçesine gittiğimizde beslersin!”

“Ama yasak! Zaten ben evimizde kendi hayvanım olsun istiyorum!”

Sonunda bu sene babası Hasan Bey ona iki minik su kaplumbağası hediye etmişti. Sehpanın

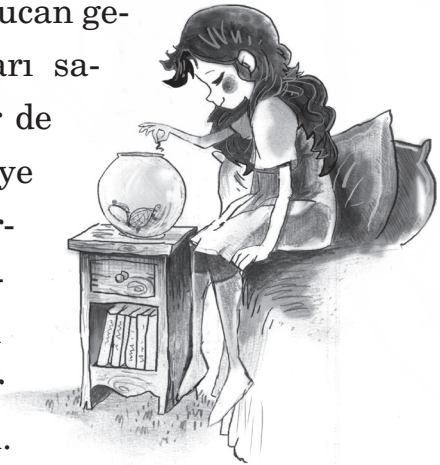
üzerinde, yuvarlak cam bir fanus içinde besliyordu bunları: Gece ile Gündüz. Ama ikisi birbirine tıpatıp benzediğinden, doğrusu hangisinin Gece, hangisinin Gündüz olduğunu anlamak imkânsızdı.

Meraklı bir çocuktü. Hayvanlar ansiklopedisini baştan sona okurdu. Kaplumbağaların solucan yediklerini öğrenmişti. Bir gün yağmur sonrası çıkıp toprağı kazmış, bir sürü solucan toplamıştı. Bazıları kısa, bazıları makarna gibi uzundu. Hepsinin kavanoza doldurup eve getirmişti.

“Annecim bak, Gece ile Gündüz’e mama topladım!”

Ama Hayal Hanım çığlık çığlığa kaçmıştı. “Ay, çabuk çıkar o korkunç yaratıkları evimden!”

O da bir daha eve hiç solucan getirmemişti. Kaplumbağaları sadece yemle besliyordu. Bir de kabukları kalınlaşsın diye kalsiyum tabletleri veriyordu. Çünkü kabukları sağlam olmazsa kendilerini koruyamazlardı. Kim bilir belki insanlar da böyleydi.

Kabukları yoktu evet, ama hayatın zorluklarına karşı güçlü olmaları gerekliydi.

Hayvanları sevdiği kadar sporu da severdi. Özellikle basketbol ve voleybol. Futbola da ilgi duyuyordu. “Futbol kızlara göre değil,” diyorlardı. Oysa odasında bir albümü vardı. İçinde futbolcuların kartlarını biriktiriyordu. Hangi sporcunun kaç gol attığını, hangi takımın kaç kez kazandığını sınıftaki birçok oğlandan daha iyi biliyordu.

Meyvelerden elma, mandalina ve karpuz; renklerden kırmızı, mor ve yeşil; mevsimlerden kış ve ilkbaharı seçerdi. En çok yediği tatlı fırında sütlaç, en beğendiği içecek limonataydı. Bunlar ta küçükliğünden beri sevdikleri şeylerdi. Ama hiç mi hiç sevedemediği önemli bir konu vardı: kendi ismi!!!

İsminden hoşlanmazdı. Hatta içten içe utanırdı. Keşke başka bir ismi olsaydı. Kuzeni Bahar gibi mesela... ya da bakkalın saçları örgülü, yanakları çillerle kaplı kızları Çiğdem, Sinem ve Didem gibi... veya okuldan arkadaşları Ada, Aslı, Ayşegül, Beyza, Defne, Ebru, Ela, Gamze, Küb-

ra, Meltem, Özlem, Pınar, Tuba, Zeynep gibi... Ne çok isim vardı bu dünyada; birbirinden güzel ve kolay isimler... Oysa anne ve babası bütün bunları bir kenara bırakıp, bula bula ona şimdiki ismini bulmuşlardı. Bari bir göbek adı olsaydı. Ama o da yoktu. Hiç olmazsa bir lakap! Okuldaki bütün çocuklara lakap takılmıştı –kimi sevimli, kimi matrak. Bir tek onun lakabı yoktu. Çünkü ismi o kadar tuhaftı ki zaten komik bir lakap gibiydi.

Bir gün kahvaltı masasında babası gazete okurken, arka sayfada bir haber dikkatini çekmişti. Ünlü şarkıcıların ve film yıldızlarının çocuklarına verdikleri tuhaf isimler üzerine bir yazıydı bu. O sayede öğrenmişti ki tıpkı kendisi gibi sıradışı isimlere sahip başka insanlar vardı yeryüzünde. Şeftali, Elma, İncir, Bülbül, Okyanus, Mavi Melek, Şekerpare... gibi. Onlar ne hissediyordu acaba? Büyüyünce “Okyanus Bey” ya da “Bülbül Hanım” olmak nasıl bir duyguydu?

Ama bu alışılmadık isimler bile kendisinininki kadar zor gelmiyordu ona. Çünkü onun adı tam tamına şöyleydi: Sakız Sardunya.

“Anne ya, nereden aklınıza geldi bana böyle bir isim koymak?” diye sormuştu bir seferinde.

“Çiçek ismi evladım, ne güzel işte,” demişti annesi. “Mine, Açıya, Lale, Menekşe gibi... Onlardan bir farkı yok.”

“O isimlerle kimse dalga geçmiyor. Ama herkes bana gülüyor!”

“Sana öyle geliyor, niye gülsünler? Çiçekleri herkes sever. Nokta!”

Hayal Hanım ne zaman bir konuyu kapatmak istese cümlesinin sonunda “Nokta!” derdi. Bunu bilen Sakız Sardunya içini çekmişti. Büyüklere bir şey anlatmak bazen çok zordu.

Ansiklopediyi açıp okumuştı. Gerçekten “sakız sardunya” diye bir bitki vardı. Latince ismi daha da tuhaftı: *Pelargonium peltatum*. Çiçeklerinin rengi beyaz, pembe, sarı ya da kırmızıydı. Ana yurdu Güney Afrika’ydı. Saksılarda yetişiyor, bütün sene çiçek açabiliyordu. Balkonlara, pencere pervazlarına konuyordu. Yaprakları limon kokusuna benzer ilginç bir koku salgılıyordu. Bu koku sayesinde böcekler ve sinekler yanına yaklaşamıyordu.

Resme uzun uzun bakmıştı. Gördüğü şeyi beğenmişti doğrusu. Güzel, hoş bir bitkiydi. Gene de ikna olmamıştı. Anne babası ona illa da bir çiçek ismi vermek istiyorlarsa niçin “Gül” ya da “Yasemin” dememişlerdi?

Kitaplarda, özellikle çizgi romanlarda acayip isimli kahramanlar vardı. Tabii çizgi filmlerde de. Onlar için sorun değildi. Zaten hayali bir dünyada yaşıyorlardı. Orada kimse kimseye isminden dolayı kötü davranmıyordu. Tinker Bell, Oyunbozan Ralph, Aslan Kral ya da Yeşil Dev Hulk... Tuhaf isimli kahramanlarla doluydu hikâyeler.

Ama Sakız Sardunya ne bir roman karakteriydi, ne hayali bir kahraman. İstanbul’da, sakin bir mahallede yaşayan, kendi halinde bir kız çocu-

ğuydu. Okula gittiğinde diğer öğrenciler ismiyle alay ediyordu. Ne zaman sınıfta öğretmen yoklama yapsa, zavallı Sakız Sardunya utancından yerin dibine geçiyordu.

“Kerem?”

“Burada öğretmenim!”

“Nazlı?”

“Burada öğretmenim!”

“Sakız Sardunya?”

Sıra ona geldiğinde bütün sınıf hep bir ağızdan bağırıyordu. “SAKSIDA!!!!”

Böyle zamanlarda Sakız Sardunya ağlamaklı oluyor, buralardan kaçıp gitmek istiyordu. Uslu bir çocuk olduğu için böyle fena şeyler yapmıyordu tabii. Onun yerine başını önüne eğip, sırasında sessizce oturuyordu.

Sınıftaki yaramaz oğlanlar bir de tekerleme uydurmuşlardı:

*Yağmur yağıyor seller akıyor,
Saksıda Sardunya camdan bakıyor.
Dereler taşıyor, kayıklar batıyor,
Sardunya saksıda suyunu içiyor.*

Ne zaman yağmur yağsa bu şarkıyı söylüyorlardı. Sakız Sardunya ne yapsın? Çaresiz, dinliyordu.

Bazen bir öğrenciyle iyi anlaşıyordu. Ders aralarında birlikte dolaşıyor, öğle yemeğinde yan yana oturuyor, sırlarını paylaşıyorlardı. Birkaç gün gayet güzel geçiyordu. Ama sonra Sakız Sardunya bu yeni arkadaşının da ismiyle alay edenlere katıldığını (ya da kenardan kıkırdadığını) görüyordu. İşte o zaman kalbi kırılıyordu.

Gerçek dostluk böyle olmazdı. İnsan sırf başkalarına ayak uydurmak için arkadaşıyla alay etmemeliydi. “Yalandan dostum olacağına kendi kendime oynarım daha iyi,” diyordu Sakız Sardunya. Yalnızdı. Bazen ona öyle geliyordu ki yeryüzünde tek başınaydı.

Okuduğu kitaplardan birinde şöyle bir düşünceye rastlamıştı: Yeryüzündeki herkesin uzayda bir benzeri varmış. İnsan burada ne yapıyorsa bir başka gezegende ikizi aynısını yaparmış. Mesela sen burada ağladığın zaman, ikizin orada ağlamış; sen burada gülünce, ikizin de orada gülermiş.

Bu konu ilgisini çekmişti. Birkaç gece üst üste merakla gökyüzünü seyretmişti. Yıldızların çok uzakta olduklarını biliyordu tabii. Gene de yukarılarda bir yerlerde dolaşan tanıdık bir kız çocuğu görmeyi umut etmişti. Kendisine benzeyen ama derisi kertenkele yeşili, kulakları kocaman, gözleri ampul gibi yanıp sönen uzaylı bir Sakız Sardunya...

Ama sonra vazgeçmişti böyle şeyler düşünmekten. Doğrusu uzaylı bile olsa kendisi gibi bir başka kız çocuğu olduğunu sanmıyordu. Koskoca evrendeki tek Sakız Sardunya oydu.

Bu dünyadaki en tuhaf isimli çocuktü.

Ve ismini hiç mi hiç sevmiyordu...